

**МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ
УКРАЇНИ**

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА І
АРХІТЕКТУРИ**

КАФЕДРА СКУЛЬПТУРИ

«Допущено до захисту»:
Завідувач кафедри скульптури
_____ Адріан БАЛОГ
Протокол засідання кафедри
№ __ від «_____» 2023р.

ПРИТУЛА СЕРГІЙ ВЯЧЕСЛАВОВИЧ

**ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА ДО КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ
РОБОТИ**

«ГЕФЕСТ» (Γεφαιστος)

зі спеціальності

023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація»
Освітньо-професійна програма «Станкова і монументальна скульптура»
Другий рівень вищої освіти (магістр)

Керівник:
Богдан Миколайович Мазур,
народний художник України,
професор кафедри скульптури

Київ 2023

АНОТАЦІЯ

У давньогрецькій міфології Гефест був відомий своїми фізичними особливостями: він був не красивим, саме через це Гера скинула його з Олімпу. Його падіння було довгим, такі особливості могли б вважатися недоліками з погляду повсякденної краси та досконалості. Проте Гефест не дав цим аспектам визначити свою цінність чи визначати його здатність зробити важливе.

Ще з самого народження Гефест стикався з труднощами, був скинутий з Олімпу, і це стало одним із перших випробувань, які він зміг подолати, демонструючи свою силу духу та наполегливість.

Образ Гефеста втілює ідею, що наші індивідуальні недоліки або фізичні особливості не повинні стати бар'єром для нашої здатності творити, трудитися та досягати певних цілей. Замість того, щоб дозволити собі бути певним недоліком, Гефест зосередив свою увагу на своїх талантах і пристрастях. Його відданість ремеслу та майстерність у ковальстві зробили його невід'ємною частиною олімпійського пантеону.

Ця ідея може надихнути нас до прийняття своїх недоліків та використання їх як мотивації для самовдосконалення. Гефест показує, що наша цінність визначається не лише зовнішніми аспектами, а й нашими вміннями, творчістю та здатністю зробити свій внесок у світ навколо нас.

В своїй роботі я намагаюся зобразити його як символ нескінченної боротьби і сили, які притаманні кожному з нас. Як Гефест, ми всі переживаємо важкі моменти і відчуваємо горе і хворобу. Але ці труднощі роблять нас сильнішими. Моя робота говорить про те, що в кожному з нас є щось прекрасне й могутнє, навіть коли ми проходимо через найтемніші часи... Я вірю, що всередині нас є внутрішня енергія, здатна перетворити страждання на силу, мудрість і надію... І

це погруддя Гефеста — лише нагадування про те, що ми можемо подолати будь-які труднощі, і в нашій вразливості лежить наша справжня сила.

Ключові слова: Гефест, Недоліки, Самовдосконалення, Цінність, Творчість, Боротьба, Сила духу, Внутрішня енергія, Надія, Вразливість.

ABSTRACT

In ancient Greek mythology, Hephaestus was known for his physical characteristics: he was not handsome, which is why Hera threw him off Olympus. His fall was long. Such features could be considered flaws in the eyes of everyday beauty and perfection. However, Hephaestus did not let these aspects define his worth or define his ability to do important things.

Since birth, Hephaestus faced difficulties, was expelled from Olympus, and this became one of the first tests that he was able to overcome, showing his strength of spirit and perseverance.

The image of Hephaestus embodies the idea that our individual shortcomings or physical characteristics should not become a barrier to our ability to create, work and achieve certain goals. Instead of allowing himself to be somewhat flawed, Hephaestus focused his attention on his talents and passions. His dedication to his craft and mastery of blacksmithing made him an integral part of the Olympic pantheon.

This idea can inspire us to accept our shortcomings and use them as motivation for self-improvement. Hephaestus shows that our worth is determined not only by external aspects, but also by our skills, creativity and ability to contribute to the world around us.

In my work, I try to depict him as a symbol of the endless struggle and strength inherent in each of us. Like Hephaestus, we all go through difficult times and

experience grief and illness. But these difficulties make us stronger. My work suggests that there is something in each of us. beautiful and powerful, even when we go through our darkest times... I believe we have an inner energy within us that can transform suffering into strength, wisdom and hope... And this bust of Hephaestus is just a reminder that we can overcome any difficulty, and in our vulnerability lies our true strength.

Keywords: Hephaestus, Flaws, Self-Improvement, Value, Creativity, Struggle, Fortitude, Inner Energy, Hope, Vulnerability.

ВСТУП

Своєю дипломною роботою я прагнув відтворити образ Гефеста, бога ремесел та ковальства в давньогрецькій міфології, через створення його скульптурного портрета у мармурі. Гефест славився не лише своїм надзвичайним талантом та відданістю ремеслу, але й фізичними особливостями, такими, як кульгавість та неяскрава зовнішність. Його зовнішність не відповідали загальноприйнятим стандартам краси, проте саме ці особливості робили його унікальним та неповторним. Бога Гефеста (Ἥφαιστος) асоціювали з вогнем, ковальством та ремеслом, а в Римській міфології його відповідником був бог Вулкан (Vulcan у латинській мові).

Дипломна робота прагне продемонструвати, як образ Гефеста відображає його відданість мистецтву, майстерність та пристрасть до творчості, що робить його визначною фігурою в міфології та відомим представником Олімпійського пантеону.

Портрет Гефеста слугує символом ідеї, що наша цінність визначається не лише зовнішніми аспектами, а й нашими здібностями та внутрішнім потенціалом. Через форму бога ремесел, моя робота спрямована на надихання до прийняття особистих недоліків як стимулу для самовдосконалення та розвитку талантів.

Ідея, втілена образом Гефеста, підкреслює, що наша справжня сила полягає в здатності подолати внутрішні перепони, розвивати власний потенціал і досягати успіху, незважаючи на виклики, що стоять на нашому шляху.

Він привносить нам ідею, що внутрішня сила і воля змагатися із власними перешкодами – це глибинне джерело удосконалення. У цьому бозі, крім надзвичайної майстерності та відданості своєму ремеслу, захована історія внутрішньої боротьби, подібно до тих, з якими зустрічаємося ми кожного дня.

Дивлячись на нього, ми сприймаємо його недоліки - зовнішність, кульгавість, втрата зору ((на одне око) пізня міфологія)) - як не просто фізичні особливості, а й символи того, як можна подолати власні обмеження. Його історія віддзеркалює наші власні внутрішні суперечності та виклики. Вона нагадує нам, що перетворення власних недоліків у власне джерело сили та натхнення - це той шлях, який дозволяє нам розвиватися та досягати нових вершин.

Цей бог, із своєю кульгавістю, уособлює не лише величність, але й ідеї чоловічої витривалості та прагнення до вдосконалення.

Його образ наповнює нас натхненням не лише творчістю, але й ідеєю того, що сила мужності - це також здатність бачити у наших недоліках можливість стати краще, стати сильнішими та йти вперед, незважаючи на усе.

Образ Гефеста, який я втілював у своїй роботі, стає не лише втіленням його унікальності та майстерності, але й віддзеркаленням філософських ідей екзистенціалізму. Його постать відображає той пошук сенсу та індивідуальності через роботу і відданість, що є однією з ключових концепцій екзистенціалізму.

Гефест, як символ, демонструє не лише вміння висловлювати себе через ремесло, але й глибину особистісного зростання та пошуку сенсу. Його приклад надихає на роздуми про самовираження та пошук істини в мистецтві та житті, спонукаючи відважно та свідомо досягати власну індивідуальність та сенс життя.

КОНЦЕПЦІЯ РОБОТИ

1. **Образ Гефеста в мистецтві:** символ майстерності, унікальності та відданості ремеслу.
 2. **Символіка фізичних особливостей:** Вдало використана символіка його фізичних недоліків як метафори для особистісного розвитку.
 3. **Філософське значення:** Розглядання Гефеста як символу екзистенціалізму та пошуку сенсу в житті.
 4. **Ідеї самовдосконалення:** Важливе підкреслення того, що справжня сила полягає у подоланні внутрішніх перешкод та пошуку сенсу у власному потенціалі.
 5. **Індивідуальність через мистецтво:** Підкреслення того, що мистецтво може бути засобом вираження індивідуальності та пошуку істини.
- У нашій внутрішній майстерності закладена здатність перетворювати наші недоліки у творчі струни, які линуць у ритмі нашого особистісного росту.

МЕТОДОЛОГІЯ

Процес копіювання роботи в Мармур

МАРМУР

Мармур (мармарос - marmaros по-грецьки означає блискучий) був найпоширенішим матеріалом в античній скульптурі протягом усієї історії. Це один з найблагородніших матеріалів, що має тільки йому властиві особливості. За багато століть історії створення цей матеріал не знайшов собі рівних і повинен бути зарахований до унікальних скульптурних матеріалів. Працюючи у мармурі, грецькі скульптори досягли найвищої майстерності та віртуозності. Вони самостійно виробили прийоми обробки цього матеріалу, відповідальні його пластичним властивостям. Античний світ не тільки відкрив цей матеріал для створення і розробив техніку його обробки, але й показав на величезній кількості скульптурних творів найбагатші пластичні можливості, які ховаються в цьому матеріалі.

Подальші епохи, фактично, залишилися майже без змін у техніці обробки мармуру. Все більше застосовувалося тонування в технічному аспекті, не приносячи чогось істотно нового у способах обробки цього матеріалу.

Для роботи над монументальним портретом Гефеста я обрав мармур. Цей вибір пояснюється глибиною проникнення світла у матеріал та його придатністю до прояву почуттів скульптора, що притаманні саме цьому матеріалу. Внутрішня структура мармуру і його унікальність відображають ті емоції, які я бажаю втілити у цій роботі. Мармур, як символ вічності та вишуканості, стає ідеальним матеріалом для передачі величі та внутрішнього світу Гефеста.

Щодо унікальності та актуальності робіт у Мармурі на сьогоднішній день.

Скульптура з мармуру має довгу історію у класичному мистецтві, і вона може завжди зберігати свою цінність як символ вишуканості, традиції та майстерності. Хоча модні тенденції можуть змінюватись, класичні роботи

завжди матимуть своє місце в історії мистецтва. Вони можуть бути сприйняті як певний зразок краси та глибокого художнього вираження, і саме це може робити їх актуальними незалежно від часу.

Інструмент

При виготовленні мармурового і взагалі кам'яного зображення поверхня гіпсового оригіналу покривається цілою мережею точок, які, за допомогою «MACCHINETTA PER PUNTI SEMPLICE CON MORSETTO» (Пунктир машина (Копіювальний інструмент)), повторюються на брилі, що підлягає обробці. Керуючись цим пунктиром, художник видаляє непотрібні частини брили за допомогою різця, долота та молота; у деяких випадках вони користуються при цьому так званою пунктирною рамою, в якій «пунти», що взаємно перетинаються, вказують на ті частини, які повинні бути відбиті.

Пунктир машина

Зазначені точки, розміщені таким чином, служили орієнтиром для визначення необхідної глибини відсікання у кам'яному блоці у даній точці. Цей метод опису дозволяв механічно точно передати основні точки, щоб забезпечити подальше моделювання з максимальною увагою до деталей.

В наступних фото буде продемонстровано як виглядають «Пункти (Пунти)»

Ця пунктир машина встановлюється на виготовлену нами дерев'яну раму, яку ми могли бачити на фотографіях раніше. Ось як це виглядає:

Дерев'яна рама з пунктир машиною, та трьома опорними точками, шпильковими втулками (муфтами), які фіксуються шайбою та гайкою по обидві сторони.

Пунктир машина до дерев'яної рами фіксується G - подібною струбциною.

Глиняна модель

Перший етап передбачає створення моделі портрету з глини, яка є фундаментальним кроком у процесі втілення відображення. Ця модель не лише визначає основні контури та пропорції, але і відкриває можливості втілення глибини та характеру через дотримання найменших деталей.

Другий етап полягає в отриманні гіпсових форм з глиняної моделі. Цей процес включає в себе акуратне відбиття виразності та деталей портрету, дозволяючи зберегти усю глибину його виразності та вишуканості.

Третій етап передбачає відлиття роботи з гіпсу, використовуючи гіпсові форми, зняті з глиняної моделі. Цей процес створює гіпсову копію скульптури, яка зберігає усі нюанси та деталі оригіналу.

Використання гіпсу для відлиття обумовлене його належними характеристиками для точкового перенесення на мрамур. Гіпс є оптимальним вибором через свою органічність та міцність, що дозволяє створити надійну основу для перенесення точок. Цей матеріал також відомий своєю легкістю у роботі та точністю відтворення нюансів, що робить його невід'ємною складовою в процесі точкового відтворення на мрамурі. Він є важливою стадією, що дозволяє зберегти виразність та автентичність роботи для подальших етапів виконання.

Хоча є і свої нюанси. Можлива жвавість, яка була в глині, може зникнути в гіпсі. Гарно цей феномен описує Одноралов Миколай Васильович у своїй книзі "Скульптура та скульптурні матеріали", а саме те, що гіпс не має достатньої пластичності. Саме тому часто кажуть, що робота в Глині оживає, в Гіпсі пропадає, і в камені знову втілюється в життя.

Гіпсова модель

Тепер, коли у нас є гіпсова модель, на ній потрібно встановити 3 металеві болти розміром 6x10-20. В болтах перед цим робимо невеликі заглиблення, куди будуть вставлятися муфти. Я завжди намагаюся розміщувати ці 3 точки безпосередньо на гіпсовій моделі, щоб не бути прив'язаним до підставки чи іншого об'єкта. Це означає, що навіть якщо Ви переміщуєте свою роботу або проводите якісь інші дії, ці точки залишаються нерухомими (вмонтованими) у гіпсовий зліпок, а отже, залишаються не змінними.

Для продовження цього етапу також важливо перенести три точки з гіпсової моделі на мармуровий блок для подальшого точкового відтворення. Це дозволить забезпечити точність та правильність роботи під час точкового перенесення на мармур. Для того, щоб це зробити, першочергово ми повинні вирівняти лицьову частину нашого блока.

Результат роботи за період з 22 жовтня по 26 листопада (1 місяць 4 дні)

